

Дар'я Северін,
студентка факультету
соціально-психологічної
освіти та управління

Науковий керівник:
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
к.пед.н. **Козинець І. І.**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Законодавство намагається максимально підвищити комфортність й ефективність навчального процесу для здобувачів освіти. Як наслідок, слід розуміти, яким є значення досягнення високих результатів у цій сфері безпосередньо для людини. Актуальність теми вбачається у тому, що сучасний світ не стоїть на місці, тому здобуття знань стає дедалі доступнішим для будь-кого, незалежно від того, де ви знаходитесь, до якої статі чи національності належите, які маєте вподобання тощо. Можливість розвиватися і досягати успіху є у кожного, хто дійсно цього прагне і готовий докладати зусиль. Розуміння та аналіз результатів навчання дає змогу дійти певних висновків щодо своїх умінь, усвідомити помилки, які було допущено через конкретні причини, і зробити все можливе, аби почати результативно покращувати свої навички.

Мета роботи — показати взаємозв'язок результатів навчання із досягненням особою значних професійних успіхів у майбутньому, пояснити, як вони співвідносяться з програмними цілями, а також розкрити значення та особливості процесу здобуття якісної освіти.

Матеріалом дослідження є наукові публікації щодо результатів навчання, їх значення та особливостей, а також суб'єктивні висновки автора відносно вищезазначеної теми.

Чи не найважливіше значення результатів навчання полягає у тому, що отримані особою навички, знання, професійні вміння та інші компетенції певним чином окреслюють межі її можливостей у майбутньому. Погоджуємося з твердженням, що малоосвічені люди навряд чи колись присвятять себе, наприклад, науці. Виключенням є випадки, коли прагнення до саморозвитку з певних причин досягає свого апогею, і особа усвідомлює факт того, що все є можливим, варто лише докласти зусиль і плідно попрацювати. Говорячи більш конкретно, аналіз результатів навчання призводить до цілком логічного поділу індивідів на добре освічених і тих, хто для здобуття бажаних знань

начався недостатньо. Подібну ситуацію можна виправити, і в цьому допоможе лише чіткий план академічної роботи.

Як зазначено в Законі України “Про вищу освіту”: “Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів” [1]. Важливо сказати, що своєрідною особливістю результатів навчання є те, що серед них виділяють окремий тип — програмний. Розібратися з цим поняттям досить складно, але цілком можливо. О. Пасічник наголошує: «Програмні результати навчання ступеневої освітньої програми є набором тверджень про те, що, як очікується, студент повинен знати, розуміти та бути здатним продемонструвати після того, як він виконав усі завдання та успішно пройшов усі екзамени/оцінювання, а також отримав ступінь» [2]. Отже, результати навчання є певним показником ваших професійних якостей після завершення обраної навчальної програми. Система контролю успішності здобувачів освіти уможливує надання об’єктивної оцінки їх роботи, дозволяє скоординувати людину на потрібний шлях подальшого розвитку й зрозуміти, чи досягла вона свого максимуму в конкретній сфері діяльності, або ж їй необхідно звернути на щось увагу й повторити пропущене в ході процесу навчання.

Що дають результати навчання в майбутньому? Перш за все, упевненість у собі й у тому, що ви є висококваліфікованим спеціалістом, який достатньо наполегливо попрацював над своїми здібностями, тому не має труднощів безпосередньо під час робочого процесу. Таким чином будується авторитет фахівця, якому під силу завдання будь-якої складності. Він у свою чергу створює перспективи, допомагає активно просуватися вгору кар’єрними сходами, заводити корисні для себе знайомства за інтересами – як наслідок, досягати успіху. Саме це є однією з основних цілей вищих навчальних закладів у процесі підготовки студентів. Якісна освіта – запорука якісних знань. Будувати освічене суспільство й виховувати людей, які готові вчитися та разом поліпшувати майбутнє не лише власне, а й цілої країни – обов’язок кожного вищого навчального закладу.

Сучасний програмний план для здобувачів освіти будь-якої спеціальності базується на державних стандартах. Далеко не всі підтримують такий підхід до надання знань, однак В. Бахрушин у своїй статті пише: «На мою думку, програмні результати навчання, а саме вони мають бути визначені стандартом, важко безпосередньо кількісно оцінювати та вимірювати. Це скоріше може бути винятком, ніж правилом» [3]. Погодимось, що не можна встановити єдині стандарти абсолютно для всіх: представники технічних спеціальностей, наприклад, мають потребу отримувати навички переважно в галузі точних наук, студенти гуманітарних напрямків — у соціологічних, політичних, історико-культурних та інших. Розглянуто лише дві галузі знань, насправді ж їх набагато більше. Кожна з них потребує особливої уваги й актуальних без-

посередньо для обраної сфери діяльності державних стандартів, необхідних для високої оцінки результатів навчання.

Однією з гострих проблем теми, про яку йде мова, є те, що не завжди зазначені закладом вищої освіти цілі щодо норми програмних результатів відповідають можливостям абсолютно всіх студентів: деякі з них засвоюють нову інформацію швидше, а хтось потребує на це дещо більше часу або іншої форми її надання для кращого запам'ятовування. Саме тому очевидною є необхідність подальшого реформування системи освіти задля більшої персоналізації та внесення корективів до навчального графіку, враховуючи вміння студентів на початкових етапах, а не загальні стандарти, які значно зменшують їх шанси на результативне навчання.

Отже, зазначене вище дає можливість зробити певні узагальнення: результати навчання мають важливе значення, і вони будуть відповідати вимогам виключно в тому випадку, якщо особа працює на результат, а не просто марно витрачає час у навчальному закладі. Крім того, існують певні особливості досліджуваного поняття. Також вдалося з'ясувати, що неможливо створити один стандарт абсолютно для всіх: це має бути індивідуалізовано залежно від обраної галузі знань та можливостей певних груп студентів. Ми розглянули лише невелику частину всієї теми, але цього достатньо, щоб усвідомити всю серйозність і необхідність плідного навчання для побудови власного успішного майбутнього.

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII

2. Пасічник О. Навчальні цілі та результати навчання. *Блог Центру навчальних та інноваційних технологій УКУ: офіційний сайт*. Львів, 2018. URL: <http://ceit-blog.ucu.edu.ua/vykladannya/navchalni-tsili-ta-rezultaty-navchannya/>.

3. Бахрушин В. Є. Компетентності і результати навчання у нових стандартах вищої освіти. *Освітня політика: Портал громадських експертів: офіційний сайт*. 2016. URL: <http://education-ua.org/ua/articles/702-kompetentnosti-i-rezultaty-navchannya-u-novikh-standartakh-vishchoji-osviti>.